

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Generalsekretærens stab

09. mars 2011

Høringsuttalelse til Finansdepartementets forslag om krav til rapportering om samfunnsansvar

Røde Kors er verdens største humanitære nettverk med 186 nasjonalforeninger. Røde Kors utøver humanitære aktiviteter både i væpnet konflikt og i fredstid. Næringslivet spiller en viktig og sentral rolle i Røde Kors humanitære arbeid, men har også en selvstendig rolle hva gjelder globale utfordringer som utvikling, miljø, fattigdom og korrupsjon. I Norge er Røde Kors den største frivillige humanitære organisasjonen, med 133 000 medlemmer organisert i 19 distrikter og med totalt 402 lokalforeninger.

Innledning

Røde Kors syntes det er positivt at departementet foreslår en utvidelse av regnskapslovens krav til opplysninger om ikke-finansielle forhold i årsberetningen til også å omfatte krav til at det skal gis en mer overordnet redegjørelse for tilnærmingen til, samt oppfølgingen av, foretakets samfunnsansvar. Som Arbeidsgruppen fremhever i høringsforslaget er vi fortsatt i en relativt tidlig fase, både i Norge og internasjonalt, når det gjelder vurdering av hvilke nøkkeltall og andre verifiserbare og sammenlignbare opplysninger som har tilstrekkelig relevans på dette området. Departementets forslag om utvidet rapporteringsplikt er imidlertid et viktig skritt i riktig retning, for på sikt å kunne utvikle de nødvendige nøkkeltall, for å få på plass internasjonale anerkjente rapporteringsstandarder innen CSR.

Røde Kors

Post: P.B. 1 Grønland, 0133 OSLO
Besøk: Hausmannsgt. 7
Fakturering: Norges Røde Kors, Postboks
2967, 7438 Trondheim

Bank: 8200 01 76318
Post: 0809 50 90444
Org.nr: NO 864 139 442

Tlf: 05003
Faks: 22054040
Web: <http://www.redcross.no>
E-post: servicetorget@redcross.no

Røde Kors forstår departementets forslag til ny § 3-3 c i regnskapsloven slik at rapporteringsplikten primært omhandler samfunnsansvar som har en direkte tilknytning til bedriftens egen kjernevirksomhet. Samtidig oppfatter Røde Kors at departementets forslag ikke utelukker rapportering på humanitære og sosiale prosjekter som bedriften støtter eller deltar i, men som ikke direkte kan knyttes opp mot kjernevirksomheten.

Internasjonal humanitær rett (IHR) og næringslivets rolle

Gjennom vår tilstedeværelse i væpnede konflikter ser Røde Kors at næringslivet blir en viktigere og viktigere aktør for at partene i konflikten skal kunne gjennomføre sine krigshandlinger. Selv om IHR verken inneholder noe generelt forbud mot at næringslivet deltar direkte i kamphandlingene eller leverer varer og tjenester til de krigførende partene, er også næringslivet forpliktet til å respektere dette regelverket. Under behandlingen av St. melding nr. 10 i Stortinget fremhevet derfor Røde Kors næringslivets ansvar for sikre at de ikke medvirker til krigsforbrytelser gjennom sine leveranser til partene i konflikten.

Røde Kors kan ikke se at Arbeidsgruppen har drøftet om næringslivet også bør rapportere i årsrapporten om hvordan de ivaretar sitt ansvar for å hindre brudd på IHR. Et krav om rapportering på hvordan foretakene vil integrere og sikre åpenhet om IHR i sine forretningsstrategier og daglige drift, vil kunne ha en forebyggende effekt i forhold til å hindre krigsforbrytelser. Røde Kors ber derfor departementet vurdere om også IHR bør tas inn som en del av legaldefinisjonen i regnskapsloven § 3-3 c.

Inkludering av hensynet til lokalbefolkningen i legaldefinisjonen

Næringslivets samfunnsansvar er spesielt viktig i de situasjoner hvor norske selskaper og andre større internasjonale selskaper opererer i land hvor myndighetene ikke i tilstrekkelig grad sikrer befolkningens menneskerettigheter, og hvor arbeiderne mangler nødvendig rettsvern. Det er nettopp i slike situasjoner det er viktig å stimulere næringslivet. En vid legaldefinisjon av samfunnsansvaret i regnskapsloven vil kunne bidra til at næringslivet tar et større ansvar for å sikre befolkningens grunnleggende rettigheter i slike tilfeller. Røde Kors er derfor enig med Arbeidsgruppen i at legaldefinisjonen om samfunnsansvar i forslaget § 3-3 c annet ledd ikke bør avgrensens mot oppfyllelsen av de mer generelle lovpålagte pliktene.

Samtidig mener Røde Kors at hensynet til lokalbefolkningen ikke i tilstrekkelig grad er ivaretatt i definisjonen om samfunnsansvar i § 3-3 c, 2. ledd. Mellom februar 2005 og desember 2007 ble det rapport om 320 påståtte tilfeller av krenkelser på menneskerettighetene begått av internasjonale selskaper. Disse tilfellene ble innrapportert til Business and Human rights Resource Centre som har

hovedsete i England og USA.¹ I noen av sakene var så mange som 60.000 mennesker berørt. 45 % av de innrapporterte sakene omhandlet krenkelser mot lokalbefolkningen (av de resterende omhandlet 45 % arbeidere og 10 % sluttbrukeren av produktet). Disse rapportene viser viktigheten av at næringslivet også tar hensyn til lokalbefolkningen i de landene de opererer i, og bør derfor også redegjøres for særskilt i årsberetningen.

Forslag til Ny § 3-3 c annet ledd om samfunnsansvar bør derfor lyde:

*”Med samfunnsansvar forstås det foretaket gjør på frivillig basis for å integrere og sikre åpenhet om hensynet til menneskerettigheter, **lokalbefolkningen**, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon i sine forretningsstrategier, i sin daglige drift og i forhold til sine interessenter.”*

Med vennlig hilsen

Sven Mollekleiv
President

Børge Brende
Generalsekretær

¹ John Ruggies rapport av 7. April 2008 "Promotion and protection of all human rights civil, political, economic, social and cultural rights, including the right to development" inneholder en gjennomgang av de 320 innrapporterte sakene.